

Kansalliskielistrategia **Nationalspråksstrategin**

Beredning av nationalspråksstrategin 2020

Sammandrag av den virtuella idéstormen, seminariet och strategiska dialogerna

Janne Jauhiainen och Tuomo Lähdeniemi, Fountain Park

Inkluderande arbetsprocess

Justitieministeriet bjöd in experter inom olika områden, intressegrupper och en bred medborgargrupp att delta i arbetet med nationalspråksstrategin. Arbetet ändrade karaktär på grund av coronaviruspandemin och fokus kom att ligga mer på distansmedverkan än ursprungligen planerat.

En virtuell idéstorm genomfördes mellan den 25 maj och 30 juni med hjälp av Fountain Parks interaktiva nätplattform för att samla in åsikter om de utmaningar som finns i vardagen vid användning av svenska och finska. Centrala teman behandlades ytterligare vid ett nationalspråksseminarium den 16 juni och i sju strategiska dialoger med olika intressegrupper mellan den 2 september och 3 december. Seminariet och dialogerna hölls som virtuella videoworkshoppar via Teams med hjälp av Fountain Parks nätplattform.

Sammandrag av de inkluderande stegen i processen

Idéstorm 25.5. - 30.6.

1300 deltagare

Nationalspråksseminarium 16.6.

68 deltagare

Strategiska dialoger 2.9 - 3.12

2.9. **Folktinget:** Service på eget språk, ökat samarbete, digitala tjänster på svenska och ett bättre språkklimat

17.9. **Finlands Svenska Socialdemokrater FSD:** Service på eget språk, ett bättre språkklimat, andra centrala teman i nationalspråksstrategin?

18.9. **Kotus - Institutet för de inhemska språken och nämnden för finska språket:** Förhindra att användningsområdet för det finska språket krymper, stoppa utvecklingen mot försvagade kunskaper i standardspråket, göra det lättare att bli upptagen i språkgemenskapen, förbättra språkklimatet

22.9. **Språkambassadörerna:** Förbättra språkklimatet, motivera till studier i det andra nationalspråket, öka samarbetet

22.10. **Partistyrelsen för SFP:** Synpunkter på beredda teman i sin helhet och mer i detalj enligt olika teman: Säkerställa tillgången på service på det egna språket, en levande tvåspråkighet, nationalspråkens ställning och en integrering på nationalspråken

3.11. **Kommunförbundets nationalspråksnätverk:** Synpunkter på beredda teman i sin helhet, samarbete mellan kommunerna i nationalspråksfrågor

3.12. **Universiteten:** Synpunkter på beredda teman i sin helhet, universitetens roll när det gäller nationalspråkens ställning

De viktigaste resultaten av den inkluderande arbetsprocessen

Fokusområdena i diskussionen varierade mellan olika grupper och sammanfattades i takt med att diskussionen framskred. De viktigaste teman som lyftes fram i de olika delarna av idéstormen, seminariet och dialogerna beskrivs i denna översikt. Följande frågeställningar i nationalspråksstrategin fick stor uppmärksamhet i alla delar av processen:

- Tillgång till service på det egna språket, framför allt men inte bara inom social- och hälsovården
- Förhindra att användningsområdet för nationalspråken krymper till exempel inom vetenskap, näringsliv och kultur. Nationalspråkens samexistens med särskilt engelskan
- Utbildning har en avgörande betydelse för nationalspråkens ställning på alla skolstadier, olika stadier har sina egna prioriteringar
- Språkklimatet, uppmuntran till att använda sitt språk och en levande tvåspråkighet spelar en stor roll. Mer samarbete, de två nationalspråken ska mötas i vardagen
- Fler digitala tjänster, digitaliseringen ska kunna utnyttjas till att utveckla tillgången till tjänster på nationalspråken.

Kansalliskielistrategia **Nationalspråksstrategin**

Idéstorm 25.5. – 30.6.

Idéstormens innehåll, deltagare och resultat

Ordet är fritt! Kommentera strategin, strategiberedningen...

1300 deltagare

Roll	På finska	På svenska	Totalt
Medborgare	361	464	825
Tjänsteman	164	61	225
Utbildning, forskning	119	18	137
Annan roll	29	57	86
Näringslivet	20	7	27
Totalt	693	607	1300

Ålder	På finska	På svenska	Totalt
26-50 år	335	282	617
51-65 år	209	163	372
Under 26 år	77	88	165
Över 65 år	58	68	126
Totalt	679	601	1280

Kön	På finska	På svenska	Totalt
Kvinna	401	368	769
Man	250	219	469
Vill inte ange	29	16	45
Annan	7	0	7
Totalt	687	603	1290

1300 deltagare

Huvudsakliga verksamhetsregion	På finska	På svenska	Totalt
Nyland	315	231	546
Egentliga Finland	75	93	168
Österbotten	18	120	138
Hela landet eller utomlands	49	71	120
Norra Österbotten	44	6	50
Birkaland	42	4	46
Åland	6	33	39
Mellersta Finland	31	0	31
Mellersta Österbotten	6	22	28
Södra Österbotten	13	7	20
..	..	..	..

Det bästa möjliga framtidsscenariot är att nationalspråken förenar människor

24%

Språk är kommunikation, ett medel för möten mellan människor. Trevlig samvaro och samspel. Gemenskap och tillhörighet.

17%

Familj, omtanke och överföring av traditioner, hänsyn till naturen. Naturen binder samman finländarna.

14%

Språket är ett levande arv, respekt för historien. Umgänge och samhörighet över gränserna. Rätten att leva i ett samhälle.

14%

Rätt och jämlikhet, mänskliga rättigheter för alla. Lagen garanterar att rättigheterna respekteras. Möjlighet att utträta ärenden hos myndigheter på sitt eget språk.

9%

Språkets och naturens mångfald, gemenskap. Närhet till naturen. Allt väsentligt fungerar.

Fundera på vad som ska ha hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga. Välj den bild som bäst stämmer överens med dina tankar.

Med egna ord - ett par citat

Olika människor, tillsammans på ett eller flera olika språk. Sida vid sida

...kommunikation över språkgränserna. Man kan tänka sig att alla på bilden talar olika språk och är trots det goda vänner som umgås och skrattar tillsammans.

Haluaisin, että suomea ja ruotsia voitaisiin käyttää luontevasti rinnakkain sosiaalisissa tilanteissa. Siitä ei tarvitsisi tehdä niin suurta numeroa, mitä kieltä puhutaan.

Modersmålet går vidare från släktled till släktled och har en väsentlig betydelse både som känslospråk och samhällsbärande språk.

Meillä on toisemme ja hyvä luonto. Jätämme seuraavalle sukupolvelle hyvän perinnön.

Yhdessä kohti tulevaisuutta puhtaan luonnon keskellä

Fundera på vad som ska ha hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga. Välj den bild som bäst stämmer överens med dina tankar.

Ett par citat

Ajattelin eri ikäisten oikeuksia toimia tasavertaisesti yhteiskunnassa. Usein juuri vanhempi väestö ja lapset toimivat pääosin äidinkielellään.

Harmonisk, glädje, positiv stämning, enighet, respekt, kärlek, godtagande, tolerans, icke-diskriminering .

I bilden råder balans mellan könen och generationer, delaktighet. Bilden väcker associationer till en inkluderande språkstrategi

Ytterst viktigt att hos myndigheter och övriga få använda sitt eget modersmål.

Tyvärr är en bra lagstiftning grunden för styrning av samhället. Resurser och visioner kan därefter säkerställas

Se kuvastaa mielestäni demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta. Kuva luo mielikuvan ihmisten tasa-arvoisuudesta ja yhdenvertaisuudesta (äidin)kielestä riippumatta.

Fundera på vad som ska ha hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga. Välj den bild som bäst stämmer överens med dina tankar.

Öppna idéer - centrala teman för bästa möjliga framtid

Tillgång till service på det egna modersmålet, i synnerhet inom social- och hälsovården.

Tillräcklig undervisning i både svenska och finska på alla skolstadier.

Möjligheter att hålla språkkunskaperna vid liv och fortlöpande utveckla dem.

Levande nationalspråk. Bägge språken har en stark ställning och är en naturlig del av det dagliga livet i det finländska samhället.

Identifiera platser där det finska språkets ställning riskerar att försvagas.

Göra upp planer och förbinda sig vid åtgärder för att finskan inte ska bli ett andraspråk inom exempelvis vetenskapen. Kvalificerade, breda och tvärvetenskapliga examensarbeten, doktorsavhandlingar och annan forskning ska göras på båda nationalspråken.

Digitaliseringen bör stärka språkens ställning.

Ett tätare samarbete än tidigare mellan språkgrupperna.

Vad ska ha förändrats eller hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga, i och med att arbetet med nationalspråksstrategin har slutförts? Kom med idéer som vi kan använda när vi ska utarbeta språkstrategin!

Samma teman prioriteras på bägge språken

På finska

- Kriittiset palvelut äidinkielellä
- Aktiivisuomea kaikille
- Molempien kieliryhmien keskinäinen kunnioitus toisiaan kohtaan on kohentunut.
- Tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta kielenkäyttöön.
- Tiedettä tehdään ja julkaistaan suomeksi. Kaikki nimitykset ja termit suomennetaan.
- Sosiaali- ja terveystyöpalvelut, saavutettavuus
- Suomessa eri kielet yhdistävät kansaa.
- Kansalliskielten rikkaus
- Ruotsinkieliset palvelut turvataan siellä missä tarve on

På svenska

- Alla sociala tjänster och vårdtjänster finns tillgängliga på ditt eget modersmål.
- Service på svenska i alla lägen
- Hälso- och socialsektorn
- Att få service på sitt eget språk
- Trygghet att fördomsfritt få använda sitt modersmål.
- Förståelse och vänlighet mot det andra språket
- Attitydförändring
- Nationalspråken en naturlig del av vardagen
- Levande tvåspråkighet
- Nationalspråken ska fungera inom alla områden
- Det ska vara naturligt att allt finns på finska och svenska - överallt i samhälle
- Påbörja språkundervisningen tidigare

Vad ska ha förändrats eller hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga, i och med att arbetet med nationalspråksstrategin har slutförts?

→ Vad är viktigast?
Idéer (rubriker) som rankades högst under idéstormen på respektive språk

Tillgång till service på det egna modersmålet

Framför allt social- och hälsovårdsservice, men det är viktigt att man kan uträtta ärenden hos alla myndigheter på det egna språket. Digitaliseringen kan bidra till det, men det kan bli en utmaning om för mycket av den personliga kontakten ersätts med digital kommunikation.

En jämlik behandling. Tjänsten ska inte lanseras innan båda språkversionerna är i skick. "Vi hann inte" eller "Det saknades resurser" för utebliven digital information på svenska ska inte tillåtas.

Näyttää ja mahdollistaa kansojen välinen kanssakäyminen digitaalisesti ja fyysisesti päivittäiseksi jatkuvaksi

Utbilda mer finsk och svenskspråkiga personal, uppmuntra finskspråkiga personal att delta i språkkurser och vice versa, språk bonuspengar, språkutbyte program inom vården.

Sote-henkilöstön kielikoulutukseen tulisi panostaa, kummankaan kielen osaamista ei pidä ylikorostaa suhteessa toiseen kieleen. Kaksikielisillä alueilla tulisi vahvistaa kaksikielisyyttä, ei yksikielisyyttä.

Effektiva suggestopediska kurser som är tillgängliga till hela folket på nätet.

Respekt, attityder och samarbete

Viktigt att öka samarbetet och riva skrankorna mellan språken. Attityder, goda exempel och uppmuntran är av stor betydelse för att alla ska våga använda det andra nationalspråket lika frimodigt som modersmålet, om det bara är möjligt.

Vi behöver ännu flera förebilder - politiker, människor inom näringslivet, kulturpersonligheter, idrottare m.fl. som aktivt och öppet pratar om den glädje och nytta de haft av att vara två- eller flerspråkiga. Dessa måste också våga prata om misslyckanden och betona att det viktiga inte är att man uttrycker sig korrekt.

samarbetsformer mellan de svenskspråkiga och finskspråkiga skolorna, idéer om hur kan man föra språkgrupperna närmare!

Samarbete mellan finsk- och svenskspråkiga föreningar och fler tvåspråkiga föreningar. Till exempel kunde bidragsgivarna efterlysa tvåspråkig verksamhet.

Pitäisi voida vaihtaa kieltä luontevasti, jos ei osaa kaikkea ilmaista toisella kielellä. Ehdottomuus ei edistä kielitaitoa.

Joustavuutta kanssakäymiseen, ennakkoluulottomuutta ja asennekasvatusta: kouluissa, työpaikoilla, ruohonjuuritasolla, mediassa

Förhindra att användningsområdet för nationalspråken krymper

Finska och svenska inom vetenskapen, näringslivet, kulturen... Hur kan man förhindra att nationalspråkens användningsområde krymper? Spänningar särskilt gällande engelskans ställning.

Nationalspråken ska fungera inom alla områden. Att mycket fungerar på engelska, både inom vetenskapen, kulturen och näringslivet är bara naturligt i vår internationella värld. Men engelskan behöver ingen extra hjälp från samhällets sida, den är stark ändå. Som samhälle måste vi se till att ta hand om våra egna språk, för ingen annan gör det för oss. Om vi slutar göra vetenskap, kultur och affärer på svenska och finska så - ja, då är det slut med det. Därför är nationalspråksstrategin av högsta vikt.

Rakennetaan yhdessä siltoja ja tehdään yhteistyötä esim. työelämän, tutkimuksen ja koulutuksen saralla, jotta voimme luoda kielitietoista yhteiskuntaa.

Suomen kielen ja muiden tutkimusalan asiantuntijoiden on tehtävä yhteistyötä suomenkielisen termistön luomiseksi. Suomenkieliset yliopistot, ammattikorkeakoulut ja Kotimaisten kielten keskus ovat toimijoina avainasemassa.

Namnen på nationella organisationer och funktioner behöver vara gemensamma och tydliga på båda de inhemska språken.

Kielenhuoltokoulutusta toimijoille, saatava¹⁶ ymmärtämään median rooli "äidinkielen opettajina".

Förväntningar på strategiarbetet och strategins implementering

Det är angeläget att nationalspråksstrategin blir en levande, begriplig och konkret helhet som faktiskt genomförs. Strategin ska arbetas in och ha en given plats i den offentliga debatten.

Det finns en del spänningar kring språkpolitiska frågor, vanligtvis när det gäller nationalspråkets ställning. Strategiarbetet fokuserar på att säkra och stärka nationalspråkets ställning i linje med regeringsprogrammet.

Det nordiska samarbetet ska stärkas och kommuniceras ut. Strategiarbetet ska vara fortlöpande och inkluderande.

Utkast till strategin ska delas ut, vidarebearbetas och kommenteras. Medborgarna bör spöras till att använda det nationalspråk som inte är deras modersmål. Fullständiga kunskaper i språket behövs inte för att använda språket och göra sig förstådd.

Det gäller att uttrycka sig begripligt och vid behov använda klarspråk.

Attitydfostran är ytterst viktigt. Man ska ha rätt att använda sitt modersmål. I ett positivt klimat får var och en använda sitt eget språk.

Kansalliskielistrategia **Nationalspråksstrategin**

Nationalspråksseminariet och
workshop på nätet 16.6.

Sammandrag av arbetsgruppernas resultat

Arbetsgrupperna diskuterade frågorna ur två synvinklar.

1. Uppdrag / grupper 1-4

- Vilka mål, åtgärder och medel bör ingå i den nya nationalspråksstrategin för att säkerställa tjänsters tillgänglighet och inkludering på nationalspråken?

2. Uppdrag / grupper 5-8

- Vilka mål, åtgärder och medel bör ingå i den nya nationalspråksstrategin för att förhindra att nationalspråkens användningsområde krymper?

Nationalspråken i Finland omges av ett varierat språkutbud och många typer av språkanvändare

- Nationalspråken
 - Utmaningar i fråga om tillgång, inkludering och tillräckliga kunskaper i språken
- Samiska språkets situation
- Andra minoriteters språk
- Behov hos andra specialgrupper (personer med inlärningssvårigheter, nedsatt syn eller hörsel ...)
- Engelskans roll stärks
 - Påverkan av sociala medier
 - Engelskan har en framträdande roll inom vetenskapen
- Språkutbudet för utlänningar som redan studerar i Finland eller ska inleda studier här
- Språkutbudet för invandrare och personer som kommer att flytta till Finland av olika orsaker (jobb, asyl m.m.)
- Digitala tjänster och arbetsmiljöer

1. Vilka mål, åtgärder och medel bör ingå i den nya nationalspråksstrategin för att säkerställa tjänsters tillgänglighet och inkludering på nationalspråken?

1/2

- Mer resurser för undervisning i de inhemska språken
- Större antal lektioner i svenska. Extra poäng i studentskrivningarna vid ansökan till högskola/universitet
- Språkanvändning i en trygg miljö redan från de lägsta skolklasserna
- Attitydfostran - uppmuntra på individnivå personer att använda språket även om hen inte har fullständiga kunskaper i det
- Krav på tjänstemannasvenska i serviceuppgifter
- Klarspråk bör användas i alla situationer och i kommunikationen med olika målgrupper
- Finsk terminologi bör bevaras och utvecklas vid sidan av andra språk
- Finska bör användas under beredningen av EU-förordningar, så att finska begrepp och ord är väl genomtänkta redan från början
- Digitaliseringen
 - Tvåspråkigheten bör beaktas vid utveckling, upphandling och inköp av digitala tjänster
 - Enkla och användbara tjänster för personer i alla åldrar

1. Vilka mål, åtgärder och medel bör ingå i den nya nationalspråksstrategin för att säkerställa tjänsters tillgänglighet och inkludering på nationalspråken? 2/2

- Jämlik behandling på bägge språken
- Likabehandlingsplan hos hälsovårdsmyndigheter (språk som diskrimineringsgrund), rekrytering av tjänstemän med rätt attityd; utbildning för de anställda
- Enbart översättning av ord och terminologi till finska och svenska räcker inte inom olika vetenskapliga områden; det krävs en genuin utveckling och en daglig användning av nationalspråken inom varje vetenskapsgren
- Alla myndigheter bör ha namn på både finska och svenska
- Ett par citat:
 - "Samarbete mellan finska- och svenskspråkiga högskolor ska ökas. Man borde kunna välja studier fritt mellan dom"*
 - "Kärnidén är att handla om språklig tillgänglighet i bred bemärkelse, så att det gäller inte bara vård eller service, utan också kunskap, tjänster, stödtjänster, rådgivning, anvisningar, program, hemsidor och så vidare. Här passar också klarspråk och tillgänglighetsdirektivet in, eftersom det i många avseenden stöder samma sak."*

2. Vilka mål, åtgärder och medel bör ingå i den nya nationalspråksstrategin för att förhindra att nationalspråkens användningsområde krymper?

1/2

- Tydliga språkrav och en fortlöpande utbildning på arbetsplatserna, så att språkkunskaperna hålls vid liv och utvecklas.
- Bevara den finskspråkiga terminologin. Termarbetet bör få finansiering! Exempel: En nationell termbank för vetenskapliga termer, pris för ett bra examensarbete på finska eller svenska ...
- Invandrare och internationella studerande vid högskolor bör erbjudas tillräckligt med kurser i nationalspråken.
- Fler utbytesprogram och mer samverkan mellan olika läroanstalter som arbetar på två språk.
- Några citat:

”Nationellt mentoreringsprogram med tanke på nationalspråken

Inte bara för finskspråkiga som vill lära sig svenska utan också tvärtom - en allt större grupp finlandssvenska ungdomar som inte lär sig finska”

”Kielitietoisuuden jalkauttaminen ja monikielisyystuokiot alakouluun ja varhaiskasvatukseen: ei kieliä välttämättä erillään, vaan kieliin voi kasvaa leikkien ja joustavasti eri kielten käyttöön.”

2. Vilka mål, åtgärder och medel bör ingå i den nya nationalspråksstrategin för att förhindra att nationalspråkens användningsområde krymper?

2/2

... några citat:

"Språkkampanjerna är viktiga, synlighet för det andra språket. Visa att man vågar tala det andra språket fastän man inte kan det så bra. Ut och berätta om vikten av flerspråkighet!"

"Äidinkielen ja kirjallisuuden opintojen rakenteen selkiyttäminen ja pedagoginen uudistaminen. Opetussuunnitelmien toimeenpanoa tulisi tukea enemmän. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - opintojen näkökulmasta oppiaineen nimi on suorastaan harhaanjohtava. Oppiaineen nimen muuttamisesta on keskusteltu vuosien varrella."

"Koulutuksen yksikielisyyden normia tulisi purkaa koulutuksessa, myös perusopetuksessa. Voisiko koulun alussa olla jokin kieliin keskittyvä kokonaisuus, esim. alussa olisi kielten maistelua ja eri kielten kokeiluja (kielitietoisuusjakso). Miten oppilaiden monikielisyyttä voisi koulussa tehdä näkyvämmäksi?"

"Hallinnossa kannustetaan ja rohkaistaan käyttämään kansalliskieliä esim. sisäisessä viestinnässä ja kokouksissa siten, että jokainen voi käyttää omaa äidinkieltään."

Kansalliskielistrategia **Nationalspråksstrategin**

Sammandrag av resultaten från sju
strategiska dialoger

1 Folktinget (1/2)

Service på eget språk

- Språkundervisning i grundskolorna är en absolut förutsättning för att service på svenska ska kunna erbjudas även i framtiden
- Ordna språkundervisning för personal, ha en jämlik språkutbildning redan i grundskolan
- Följa upp och utvärdera den svenskspråkiga servicen
- Ordna svenskspråkig polisutbildning med jämna mellanrum
- Se till att begäran om utlåtanden och information som rör utlåtanden ges på bägge språken
- Följa upp förverkligandet av de språkliga rättigheterna och deras effekter och effekterna av förändringsprocesser
- Genomföra språkprogram i varje ministerium under ledning av en ansvarig ministerietjänsteman
- Öka attitydfostran inom småbarns-/förskolepedagogiken inklusive personalen
- Skapa digitala tjänster samtidigt på bägge språken; inga svenska översättningar av finska versioner
- **God praxis:** All synlig information från ministerierna och regeringen (coronainfo, uppdatering av sociala medier, utlåtanden och ställningstaganden) på båda språken, Finansministeriets och (dåvarande) Befolkningsregistercentralens projekt för stöd vid införande av digitala tjänster och smarta lösningar, Skatteverkets tjänster och hemsidor, polisutbildningen
- **Utmaningar:** Svenska och svenskspråkig service används väldigt lite, servicen syns dåligt, små timresurser, brist på moderna svenskspråkiga läromedel, svagt intresse överlag, bristande förståelse för betydelsen av samarbete

1 Folktinget (2/2)

Öka samarbetet

- Samordning av service med hjälp av regionalförvaltningen, samarbetsmodeller för centraliserad service (till exempel telefonservice) och lokal verksamhet, stöd samarbetet mellan regioner. Gemensam utveckling och samordning av finsk- och svenskspråkig service. Målet är att undvika skillnader mellan finsk- och svenskspråkig service.

Utveckling av digitala tjänster

- Problematiskt att översätta tjänster i efterhand, viktigt att utveckla en tjänst så att den genast kan användas på bägge språken. God praxis, bland annat Justitieministeriets rekommendation för användning av svenska på webben (7/58/2015) samt Finansministeriets och dåvarande Befolkningsregistercentralens regionala pilotförsök för digitalt stöd (avslutades hösten 2019).

Förbättra språkklimatet

- Viktigt med synliga exempel av en tvåspråkig verksamhet; den offentliga förvaltningen kan ligga i framkant och föregå med gott exempel även på individnivå (till exempel pressmötena om coronapandemin har fungerat bra). Angeläget att de olika förvaltningsområdena har aktuella språkprogram. Ordna språkutbildning för personal på arbetsplatserna; inlemma språk- och attitydfostran i undervisningen på olika utbildningsnivåer. Synliga kampanjer som olika aktörer planerar och genomför tillsammans fungerar bra.

2 Finlands Svenska Socialdemokrater FSD (1/2)

Service på eget språk

- Ordna språkutbildning för personal
- Göra det möjligt att betala högre lön (eller språktillägg) till personer som talar bägge språken
- Kontrollera om en person som ska anställas har praktiska kunskaper i svenska och eventuellt avtala om särskilda villkor
- Understryka betydelsen av nordiskt samarbete och det svenska språket tillsammans med arbetsmarknadsorganisationerna
- Öka antalet statliga praktikplatser och tjänstemannautbytet till Åland och Sverige
- Säkra svenska utbildningsplatser framför allt inom förskole-/småbarnspedagogik, räddningstjänst och nödcentraler
- Öka antalet digitala tjänster och ta fram två likvärdiga språkversioner redan från början
- Fortsätta med språkbud som ett verktyg i attitydfostran
- Uppföljning av de språkliga effekterna av större administrativa förändringar
- Genomföra ministeriernas egna språkprogram och språkplaner
- Utvärdera vilka effekter genomförda åtgärder haft på servicen på det egna språket
- Förverkliga regeringsprogrammets skrivning om att främja inläringen av det andra inhemska språket

2 Finlands Svenska Socialdemokrater FSD (2/2)

Förbättra språkklimatet

- Erbjuda lösningar som ökar och stärker samarbetet mellan språkgrupperna, bland annat språkbad
- Få ledande politiker att föregå med gott exempel genom att använda svenska
- Ta konkreta initiativ för att hålla igång de goda relationerna och det välfungerande samarbetet med Sverige, bland annat i form av tjänstemannautbyte och ökat krissamarbete
- Stödja vänskolor och regional vänverksamhet
- Återinföra obligatorisk studentsvenska
- Göra det möjligt att studera bägge språken ända från grundskolan
- Höja nivån på svenskundervisningen i yrkesskolor
- Dra nytta av språkambassadörerna
- Sporra politiska ungdomsorganisationer till nordiskt samarbete
- Genomföra språkprogram vid ministerierna

3 Kotus - Institutet för de inhemska språken och Nämnden för finska språket

Förhindra att användningsområdet för finskan krymper

- Styra universitetsfinansieringen mot nationalspråken, främja publikationer på dessa språk
- Stödja personalens studier i nationalspråken
- Undvika att aktivt stärka engelskan ställning
- Använda finska i EU-sammanhang när det är möjligt, säkerställa resurser för översättning
- Namnge statsförvaltningen, statliga inrättningar, universitet och yrkeshögskolor på finska och svenska
- Hålla fast vid kravet på finsk terminologi inom olika vetenskapliga och administrativa områden
- Skapa ett nätverk för språkvård med elektronisk plattform och en snabbinsatsstyrka
- Dela ut ett statligt pris till aktörer inom den privata sektorn som genom sitt arbete förhindrar att användningsområdet för nationalspråken krymper
- Stödja utvecklingen av kulturproduktion på finska och svenska och översättningar av litteratur på nationalspråken

Förbättra klimatet för nationalspråken

- Dra nytta av offentliga aktörer som fungerar som goda föredömen när de använder båda nationalspråken sida vid sida
- Genomför en kampanj för att öka kännedomen av språkkunskap, språkmedvetande och klarspråk
- Öka antalet möten mellan finsk- och svenskspråkiga skolelever, antingen ansikte mot ansikte eller virtuellt

3 Kotus - Institutet för de inhemska språken och Nämnden för finska språket

Förhindra att kunskaperna i standardspråket försvagas

- Anställa professionella språkvårdare i finska och svenska vid ämbetsverk och medier
- Säkra tillgången på utbildning i ett gott myndighetsspråk och uppmuntra till att delta i den
- Öka undervisningsresurserna i modersmålet och litteratur på olika skolstadier
- Strukturera och rationalisera innehållet i modersmålsundervisningen
- Slå ihop och säkerställa språkvårdskompetensen på olika områden i arbetslivet
- Säkra biblioteksresurserna
- Låta eleverna öva på att använda Språkbyråns frågedatabas Ohjepankki (innehåller råd och regler om finsk rättskrivning, grammatik och finska namn) och ordbok under lektionerna
- Träna standardspråk i naturliga sammanhang

Göra det lättare att bli upptagen i språkgemenskapen

- Stärka kunskaperna i och forskningen om klarspråk/lättläst, befästa och klargöra dess juridiska ställning, stödja tillgången till material
- Gynna innehållsproducenter som publicerar digitalt på klarspråk/lättläst
- Höja kravnivån för nationalspråken till B2-nivån inom grundutbildningen
- Ordna elementär undervisning i nationalspråken för invandrare för att stärka deras integrering

4 Språkambassadörer (1/3)

Förbättra språkklimatet

- **Utmaningar:** förståelse för tvåspråkighet som en resurs, upplevelser av att svenskan har en marginell betydelse och knappast behövs, termen tvångssvenska, Pohjola-Nordens fortsatta verksamhet, dåliga kunskaper i det ”främmande” språket och dess kultur och en svag förståelse för det, möten mellan finsk- och svenskspråkiga
- **Skapa bättre synlighet:** Bägge i språken bör uppträda sida vid sida i vardagliga sammanhang, bland annat i tidningar, radio, tv-program, reklam, nyheter, på sociala kanaler, på vägskyltar, vid kulturevenemang. Offentliga personer bör fungera som rollmodeller genom att använda båda språken.
- **Konkreta åtgärder:** Stödja det nordiska samarbetet och vänortsverksamheten, utbytesprogram, tvåspråkiga kulturprojekt och projektgrupper/föreningar som sysslar med temat. Satsa på attityder hos unga och på undervisningen i de inhemska språken, ge synlighet åt tvåspråkighetens historia och betydelse i skolundervisningen och i kampanjer. Myndigheterna bör informera på två språk.

4 Språkambassadörer (2/3)

Motivera till studier i det andra inhemska språket.

- **Utmaningar:** förutfattade meningar om att svenska inte behövs och är svårt att lära sig, engelskans dominans, svag kännedom om den svenska kulturen, omotiverande undervisning, negativa och nedlåtande attityder hos vuxna
- **Stödjande åtgärder:** Elevutbyte med de andra nordiska länderna, språkambassadörerna bidrar med uppmuntrande berättelser (tas in i läroplanen), praktiska exempel som visar hur svenska används i arbetslivet och på fritiden, fler möten mellan finsk- och svenskspråkiga ungdomar genom klubbverksamhet och/eller ”utbytesprogram” mellan skolor med olika språk
- **Statsförvaltningens/ministeriernas roll:** Öka medvetenheten och förståelsen för fördelarna med att kunna svenska: Program, temaår, projekt. Rekommendationer och stöd för samarbete mellan finsk- och svenskspråkiga skolor och för integrering av ett annat främmande språk i övrig undervisning. Öka resurserna för språkbildning på olika skolstadier och antalet lektioner i det andra inhemska språket, framför allt i högstadiet.

4 Språkambassadörer (3/3)

Främja samarbete mellan språkgrupperna

- **Utmaningar:** Geografiska språkgränser, okunnighet om den andra språkgruppen, rädsla för att kunskaperna i det andra språket inte räcker till, få naturliga kontakter till den andra språkgruppen
- **Stödjande åtgärder:** Naturliga möten över språkgruppsgränserna redan fr.o.m. småbarns-/förskoleundervisning, tvåspråkiga evenemang, idrottsföreningar med verksamhet på två språk
- **Statsförvaltningens/ministeriernas roll:** Skapa nätverk för kontakter mellan språkgrupperna. Stödja och lyfta fram evenemang, verksamhet och kampanjer som ökar samarbetet. Framhäva frågan i samhälleliga diskussioner på bägge språken.

5 Partistyrelsen för SFP (1/2)

Riktlinjerna i nationalspråksstrategin ansågs vara rätta och logiska och forma en bra helhet. Utbildningen har en central roll för nationalspråkens ställning; en förutsättning för att tillräckliga kunskaper i svenska kan säkras inom service och administration även i framtiden.

Följande förslag till konkreta åtgärder lades fram:

Trygga servicen på det egna språket

- Säkerställa resurser för de svenskspråkiga utbildningsenheterna
- Ordna tillräcklig språkutbildning för anställda och betala språktillägg
- Konkretiserandet av det digitaliserade samhället och lista över åtgärder
- Göra det möjligt att avlägga statliga språkprov på båda inhemska språken med samma ekonomiska villkor
- Ordna svenskspråkig utbildning framför allt i huvudstadsregionen
- Bredda urvalet av skräddarsydda språkkurser för studerandes behov

En levande tvåspråkighet

- Finansiering bör även styras till föreningar, kultur och idrott som har verksamhet över språkgränserna och till samarbete mellan språkgrupperna

5 Partistytelsen för SFP (2/2)

Nationalspråkens ställning

- Bättre allokering av resurser till svenskspråkig forskning
- Definition av nationalspråkens förhållande till engelskan
- Attitydfostran om svenska språket och utnyttjandet av film, tv, teater och litteratur för att stärka nationalspråkens ställning
- Stärka svenskspråkiga ungdomars kunskaper i finska
- Strategin bör även fokusera på personer med en svagare position i samhället som kanske inte har tillräckliga kunskaper i något språk överhuvudtaget.

Integrering

- Göra det möjligt att integreras på bägge nationalspråken
- Stödja verksamhetsvillkoren för den tredje sektorn
- Beakta individens och regionernas behov när det gäller service, inrätta svenskspråkiga kompetenscenter
- Snabba upp beslutsprocessen för uppehållstillstånd
- Slopa bedömningen av arbetskraftsbehovet, öka anonym rekrytering

6 Kommunförbundets nationalspråksnätverk (1/2)

Deltagarna anser att nationalspråkstrategis teman är aktuella och relevanta.

Trygga servicen på det egna språket

Utmaningar: Negativa attityder och rädsla att använda svenska, termen "tvångssvenska", skillnader mellan de finska och svenska versionerna av digitala tjänster

Stödjande åtgärder: Öka undervisningen i svenska och ta fram mer svenskspråkigt material, införa strängare kompetenskrav i svenska för kundservicepersonal, motivera anställda att använda svenska, lägga tonvikten på muntlig kommunikationsförmåga inom språkundervisningen, ordna positiva kampanjer om svenskans ställning och om hur viktigt språket är, öka samarbetet mellan finska och svenska skolor

Integration

Utmaningar: Språkundervisningens blygsamma mängd, integration på bägge språken, olika språkgrupper är isolerade från varandra

Stödjande åtgärder: Satsa mer på "lära genom att göra", ordna en tillräcklig språkundervisning, distribuera samma information till alla invandrare, öka kommunernas samarbete med föreningar, stärka sammanhållningen och inkluderingen, producera och marknadsföra nätverksforum

6 Kommunförbundets nationalspråksnätverk (2/2)

Samarbete mellan kommunerna i nationalspråksfrågor

Utmaningar: Attityder som står i vägen för samarbete, dålig kännedom om "motparten"

Stödjande åtgärder: Dela goda ledarskapsmodeller och bästa praxis som är gynnsamma ur ett nationalspråkligt perspektiv, skapa nätverksforum, hitta gemensamma intressen, säkerställa tillräckliga resurser, dela information, ordna gemensamma träffar och utbildningar

7 Universiteten (1/2)

Huvudteman i nationalspråksstrategin är väsentliga och väl utvalda. Universiteten föredrar att tala om flerspråkighet i stället för tvåspråkighet. Det är av största betydelse att lågstadiet och högstadiet/andra stadiet kan garantera att eleverna får en tillräcklig språkundervisning för att universiteten ska lyckas i sin språkutbildning.

Förhindra att användningsområdet för nationalspråken krymper

- Stödja publikationer på nationalspråken och hitta en finansieringsmodell som gör dem lönsamma
- Utbildning och forskning liksom termarbete bör ske på nationalspråken
- Fastställa språkrav för personer som anställs vid ett universitet (till exempel behärska finska eller svenska behjälpligt inom två år) och erbjuda en tillräcklig språkundervisning på olika nivåer
- Utveckla de anställdas språkkunskaper och interaktiva kompetens
- Stärka en bred språkvetenskaplig forskning
- Modernisera "tjänstemannasvenskan" inom respektive områden
- Formulera och följa språkstrategier vid universiteten

7 Universiteten (2/2)

Universitetens roll för att hålla nationalspråken levande

- Studierna bör även framöver innehålla obligatorisk modersmålsundervisning och en kurs i det andra inhemska språket - kunskaper i andra språk bör också stödjas
- Uppdatera och anpassa målen för kunskaper i svenska som ingår i en examen till respektive vetenskapsgren så att de bättre motsvarar de behov som en blivande expert har
- Attitydfostran till studerandena som gör att de värdesätter nationalspråken och inser deras betydelse som ett led i en mångspråkig värld som globaliseras
- Utveckla arbetsfördelningen mellan universiteten så att det finns finsk- och svenskspråkiga program inom alla områden
- Förnya sätten att påvisa språkkunskaper (mognadsprov är otidsenliga)
- Sökande till universitet bör få extra poäng för sitt vitsord i det andra inhemska språket i studentexamen
- Krav på att universitetsanställda upprätthåller språkkunskaper